

ПТГ ” Д-р Никола Василиади”-Габрово

УТВЪРЖДАВАМ:.....
/инж.Васил Христов/

ДИРЕКТОР ПТГ”Д-р Н. Василиади”

П Р А В И Л Н И К

**ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА
ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД,
Приет на заседание на ПС с протокол №16 от 10.09.2019г.**

ЗА УЧЕБНАТА 2019/2020 ГОДИНА

I.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Настоящият правилник е разработен на основание чл.5 ал.1 от инструкция от 5 юли 1996 год. на МОНТ за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на Народната просвета – ДВ,БР.61/96г.
2. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, учебно-технически средства, материали и вещества, при изменение на правилата, нормите и изискванията за безопасност на труд в Република България.

РАЗДЕЛ 1

II.ОБЛАСТ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛНИКА

1. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогическия персонал в гимназията, както и за лицата, които по различни поводи се намират в училищната сграда, учебните цехове, работилниците, производствените участъци, площадки, терени и други.
2. За осигуряване на безопасни условия на възпитание обучение и труд при провеждане на възпитанието, учебната, извънкласната и извънучилищната дейност и при извършване на трудови дейности се спазват установените в Република България единни правила за безопасност на труда.
3. Отговорност за изпълнението на правилника носят училищните ръководства.

III. ПРАВА, ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ НА ДЪЛЖНОСТНИТЕ ЛИЦА И УЧАЩИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ И СПАЗВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

А.Педагогически персонал.

I. Директор

1. Директорът е длъжен да осигури на учителите, служителите и работниците условия за изпълнение на работата по трудовото правоотношение, отговарящи на съответните норми , както и :

- работа, отговаряща на професионалните компатенции;
- работно място и условия в съответствие с характера на работа;
- здравословни и безопасни условия на труд;
- информационно осигуряване;

II. Пом. Директор по УПД – длъжностно лице, отговарящо за здраве и безопасност и охрана на труда./ определено със заповед /

1. Участие в разработване на вътрешни нормативни актове, имащи отношение към здравословните и безопасни условия на труд.
2. Контакт със служба по трудова медицина, с акредитирана лаборатория за измерване на фактори на работната среда и други фактори на безопасност.
3. Контрол на изпълнение на мерките, произтичащи от оценката на риска и на състоянието на здравословните и безопасни условия на труд по участващи – съгласно изготвен график. Изготвяне на предложения до работодателя.
4. Дейности, свързани обучението и инструктажа / докладване в комитета или групата по условия на труд /
5. Дейности, свързани със снабдяването и ползването на личните предпазни средства/ докладване в комитета или групата по условия на труд /
6. Изготвяне на анализ за състоянието по безопасните и здравословни условия на труд / на шестмесечие/, който да се предложи за обсъждане на комитета / групата / по условия на труд /
7. Дейности по организиране на разработката, воденето и контрола на различни видове документации и други рутинни задължения, даване оценка и становища при въвеждане на съоръжения в експлоатация и др.
8. Организира и контролира спазването на изискванията за техника на безопасност, охрана на труда и противопожарна охрана на учениците и персонала в учебните работилници, лаборатории, учебни кабинети и други бази на гимназията.

III. Учители

1. В началото на всяка учебна година кл.ръководители и учителите запознават учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.
2. При провеждане на спортни игри, походи, състезания и други извънучилищни дейности да се спазва заповедта на министъра на образованието №РД 09-10-82/27.08.2007г.Кл.ръководители и учителите задължително инструктират учениците за поведението им като състезатели, участници в похода, пешеходци или пътници в транспортни средства.
3. Списъците на учениците от групите, заминаващи на поход, екскурзия и т.н. се предават на директора след провеждане на задължителния инструктаж заедно с маршрутния лист за предвижване на групата.
4. Преди провеждане на общински, регионални и национални спортни състезания, участниците – ученици задължително преминават през медицински преглед под ръководството на учителите по физически възпитание или треньорите.
5. Задължително е разглеждането на теми по БД в ЧК.
6. След приключване на учебните занятия учителите задължително проверяват за забравени включени ел.уреди, учебно-технически средства и осветление.
7. Дежурните учители следят за нормалното придвижване на учениците по коридорите и стълбищата в уч.сграда и следят за поведението на същите в класните стаи, коридорите и стълбищата.
8. Учителите по производствено обучение при провеждане на практика в лабораториите и учебните работилници са длъжни:
  - а. Да извършват необходимия встъпителен инструктаж, да обучават учениците на правилна и безопасна работа при провеждане на производственото обучение, както и да ги инструктират при смяна на работното място.
  - б. Да вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасността на труда в специална книга за инструктажи.
  - в. При системни нарушения по безопасността на труда да отстраняват от работа учениците.
  - г. Да не допускат на работа ученици ,които са без работно облекло и без лични предпазни средства.

Б.Непедагогически персонал.

/помощен и обслужващ персонал-работници и служители/

1. Да спазват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
2. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или друго упойващо вещество.
3. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарната охрана.
4. Да се грижат за собствената си безопасност и безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
5. Да поддържат реда, необходимата чистота, културна и приветлива на работното си място.
6. Да не предприемат по своя инициатива работа, с която не са запознати и не им е възлагана.
7. Да не работят с машини, които не познават.
8. Да поддържат и повишават знанията и квалификацията си по безопасните методи на труд.
9. Периодично или за конкретен случай да се запознават с изискванията за безопасна работа, отнасящи се за работното място и машината, на която работят.
10. Имат право да откажат изпълнението или да преустановят работата, когато възникне сериозна и непосредствена опасност за живота и здравето им, като незабавно уведомяват за това прекия си ръководител.
11. Имат право да откажат изпълнението на работа, за която не са инструктирани или нямат изискващата се правоспособност.
12. Задължително да се явяват на периодичен медицински преглед и изследване, когато за това им е съобщено или в друг конкретен случай.
13. Чистачките задължително забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, бюра, пейки, первази и повърхности.
14. Преди началото на учебните занятия всички класни стаи, кабинети, учителска стая и канцеларии задължително се почистват и проветряват.
15. Класните стаи и кабинетите задължително се проветряват през всяко междучасие.

16. Класните стаи и кабинетите задължително се почистват след приключване на всяка учебна смяна проветряват се и се забърсват с влажна кърпа.
17. Преди началото на учебните занятия по време на отоплителния сезон огнярът всяка сутрин проверява състоянието на радиаторите в училищната сграда, а при констатирани нередности незабавно уведомява училищното ръководство.
18. Преди началото и след края на учебните занятия работникът по поддръжка и ремонт задължително проверява състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението. При констатиране на нередности незабавно пристъпва към отстраняването им, като своевременно уведомява домакина и училищното ръководство.
19. Коридорите и стълбищата в училищната сграда се забърсват от чистачите след всяко междучасие.
20. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, всяко междучасие и след, приключване на учебните занятия.
21. При подмяна на осветителни тела, ремонт на учебно-технически средства, съоръжения, машини, печки и други, те задължително се изключват от електрическата мрежа.
22. Ремонт на ел. табла се извършва само след централно изключване на ел. мрежа.
23. След приключване на учебните занятия чистачките задължително проверяват за забравени включени електрически уред учебно-технически средства и осветление.
24. До началото на учебната година задължително се осигуряват от длъжностното лице медикаменти за долекарска помощ.
25. При пожар, земетресение, авария, стихийно бедствие и други, чистачите от първия етаж обезпечават отварянето на вратите и изходите за евакуацията на учениците.
26. За училищни нужди се закупуват или приемат като дарения само уреди, съоръжения, пособия, учебно-технически средства и други, отговарящи на БДС.
27. Забранено е запалването на събраните отпадъци и листа в училищния двор и около него.

В. Ученици

1. При придвижване от дома към училище всеки ученик се задължава стриктно да спазва правилата за движение по пътищата.
2. При пресичане на улиците до изхода на училището всеки ученик е длъжен да се огледа, ослуша и ако не идва превозно средство, да премине.
3. Придвижването по коридорите и стълбищата в училищната сграда става само от дясно.
4. Забранява се на учениците да тичат, скачат и да се боричкат в класните стаи и училищните коридори.
5. Пет минути преди започване на часа учениците заемат работните си места и спокойно изчакват идването на преподавателя.
6. Категорично се забранява на учениците качването по первазите на прозорците, както и катеренето по спортните съоръжения без разрешението на преподавателя по физическо възпитание.
7. Организирането и провеждането на спортни игри и състезания в двора на училището и спортните площадки става само в присъствието на учител. Ако топката попадне на улицата, ученикът внимателно излиза на уличното платно под наблюдението на учителя.
8. Забранява се на учениците при отсъствие на учител да вдигат шум в класните стаи.
9. Забранява се на учениците да консумират закуски в училищната сграда.
10. По време на извънкласни и извънучилищни мероприятия учениците задължително и стриктно спазват указанията на класим ръководител или учителя.
11. Забранява се на учениците да пипат и боравят с учебно-технически средства и пособия в отсъствието на учител.
12. Категорично е забранено на учениците да пипат здрави или счупени контакти и електрически ключове. При откриване на повредени или счупени контакти или електрически ключове са длъжни незабавно да уведомят класния ръководител, учител или училищното ръководство.

IV. Общи положения

1. Работникът или служителят е длъжен да спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд при изпълнение на работата, за която се е уговорил.
2. Лица без необходимите знания и умения, предвидени в правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, не се допускат на работа.
3. При нарушаване на правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд се носи отговорност.
4. При неизпълнение на задълженията си във връзка с осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд работодателят или съответното длъжностно лице подлежат на наказание.
5. Работодателят има право да налага дисциплинарни наказания за неспазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд.
6. Учителите, работата на които е свързана с използване, обслужване и поддържане на съоръжения, машини и други, както и заети в дейности, които създават опасност за здравето и живота им, задължително се инструктират, обучават и полагат изпит по правилата за осигуряване на безопасни условия на труд.
7. Учителите разработват правила за безопасни условия на възпитание, обучение и труд по учебните предмети, по които преподават.
8. Учителите по физическа култура и спорт подготвят и изискват от училищното ръководство и помощния персонал извършването на ремонт на всички спортни уреди и пособия във физкултурния салон и училищния двор- спортните площадки: шведска стена, греда, успоредки, кон, кози, трамплини, въжета, халки, баскетболни кошове, оградна мрежа на волейболните игрища, футболни врати и други. Годността на същите се проверява от комисия, а тези, които не могат да се поправят, се бракуват.
9. Забранява се влизането във физкултурния салон без присъствието на учител, качването и ползването на спортните уреди по време на учебен час от повече от един ученик, както и катеренето или висенето по баскетболните табла или рингове, футболни врати и по оградната мрежа на волейболните игрища.
10. В началото на всяка учебна година комисия в състав: проверява състоянието на всички видове инсталации, машини и

- съоръжения, готовността за започване на учебни занятия и съставя протокол, който се предава на директора.
11. В началото на всяка учебна година класните ръководители по време на провеждане на първия час на класа запознават учениците с настоящия правилник, а учителите при провеждане на първото занятие инструктират учениците във връзка с изискванията за безопасност при ползване на машини, уреди, съоръжения, физкултурни пособия и други.
  12. До началото на всяка учебна година задължително се отремонтират или бракуват всички машини, уреди, съоръжения, учебнотехнически средства и пособия, които не отговарят на условията за безопасност.
  13. Задължително е спазването на изготвения план за работа при зимни условия, като своевременно в началото на зимния сезон се осигуряват необходимите противопожарни средства, сол, пясък, луга, лопати и кирки.
  14. При извършване на ремонтни дейности в училищната сграда директорът издава заповед за стриктно спазване на правилата за безопасност до неговото приключване.
  15. При станала злополука незабавно се уведомява медицинския специалист, училищното ръководство и родителите на ученика или близките на служителя или работника.
  16. Дежурните учители за деня извършват превантивен контрол по спазване на правилата за безопасност. При нарушаването им от ученици незабавно уведомяват класния ръководител и училищното ръководство.
  17. Не се възлага изпълнението на заваръчни работи и не се назначават като заварчици лица, които нямат свидетелство за правоспособност за съответната професия и специализация, както и необходимата степен на правоспособност.

РАЗДЕЛ II

V. Хигиенни и здравословни изисквания за работните места и за учебно- производствената дейност на учениците.

1. Определянето на учениците за производствено обучение се извършва след обстоен предварителен медицински преглед и лекарско заключение.
2. Работните места и видовете дейности на учениците да са съобразени с изискванията на нормативните документи.
3. През време на работния ден ръководителите на учебна практика да осигуряват на учениците най- малко две почивки по 15 мин.
4. Забранява се увеличаване продължителността на учебния час и съкращаване на почивките.
5. Забранено е разположението на работилниците в сутеренни и влажни помещения.

VI. Санитарно- битово осигуряване.

1. Територията на училището и дворните площи да се поддържат чисти, а отпадъците да се събират на определените за целта места.
2. За осигуряване на личната хигиена на работниците и служителите да се осигурят санитарно- битови помещения.
3. Да се поддържат в добър вид съблекалните, помещенията с душеве и умивалници, помещенията за почивка, тоалетните и в изправност шкафчетата, душовете, бойлерите и други.
4. Да се спазва от всички- педагогически, непедagogически персонал и ученици, въведеният режим за труд и почивка.
5. Условия за санитарно- битово и медицинско обслужване на педагогическия и непедagogическия персонал и на учениците съобразно санитарните норми и изисквания се осигуряват от директора на учебното заведение.

VII. Водоснабдяване и канализация.

1. Училищната сграда да бъде осигурена с необходимите количества вода за хигиенно-санитарни, питейно- битови и противопожарни нужди.
2. Да се поддържа в изправност водопроводната инсталация и канализационната система.

РАЗДЕЛ III

VIII. Противопожарна охрана

Създаване на условия за недопускане на пожари.

1. Да се изготви противопожарна Наредба, която да се утвърди от директора на учебното заведение.
2. Противопожарната Наредба да се спазва от всички задължително.
3. Да се извършва постоянен контрол по спазване на противопожарната Наредба от назначеното длъжностно лице и училищното ръководство.
4. Да се извършва постоянен контрол по ползването на електронагревателните и отоплителните уреди. При спиране на електрическия ток да се ползват само електрически фенерчета или газови лампи.
5. Отоплителните уреди да бъдат монтирани правилно и безопасно.
6. В коридорите и по стълбищата да не се съхраняват маси, чинове или друг инвентар.
7. Изходите за евакуация да се поддържат годни за използване при евакуация.
8. В таванските и избените помещения да не се складират лесно запалими материали, да бъдат заключени и да няма свободен достъп до тях.
9. Противопожарните уреди и съоръжения да се поддържат в исправност и годност за използване.
10. Да се спазват най-строгите изискванията за пожарна безопасност при извършване на заваръчни и други огневи дейности.
11. Да се изготви план за евакуация на учениците при пожар, същият да бъде поставен на видно място в училищната сграда на всеки етаж и да се проиграва веднъж на учебен срок през учебната година.

РАЗДЕЛ

IX. Работно облекло и предпазни средства.

1. Предпазните средства и работното облекло се осигуряват съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове и се ползват само по предназначението им в работно време.
2. Изготвя се и се утвърждава списък на работните места и видовете работа, за които са необходими предпазни средства и работно облекло, като се определя видът, срокът на износването и условията на използването им.
3. Разходите по доставката и поддържането на работното облекло и предпазните средства са за сметка на работодателя и от бюджета на учебното заведение.
4. До началото на всяка учебна година комисия, назначена със заповед на директора, проверява наличието, състоянието и годността на личните предпазни средства.
5. Да се поставят, където е необходимо, предупредителни знаци и надписи.
6. При изпълнение на работа по време на учебна практика в работилниците на учебните заведения, учениците да се снабдят с работно облекло и лични предпазни средства в съответствие с изискванията на Наредбата за безплатно работно и униформено облекло /Обн.,ДВ, бр.8 от 30.01.87 г., изм. бр.38 от 90 г./.
7. При провеждане на производствена практика в предприятие, учениците да се осигурят с ЛПС, специално работно облекло и обувки, каквито се полагат на работниците от това предприятие.

РАЗДЕЛ

Х. Ред за достъп на МПС

- 1.Забранява се достъпа на лични моторни превозни средства в недвижимия имот на гимназията.
- 2.Със заповед на директора да се конкретизират автомобилите , имащи право на достъп ,осигуряващи образователно-възпитателния процес.
- 3.Дейности на трети лица , с които гимназията е в договорни отношения и кормилна учебна практика, да се извършва по седмичен гарфик утвърден от директора
- 4.Товаро-разтоварни дейности при нужда , да се осъществяват със знанието на директора или отговорника по ЗБУТ.

5. Служебните автомобили да пракират на места, определени от директора
6. Транспортния портал да бъде постоянно заключен и при нужда да се отваря от дежурния служител.